

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. október 28.

ÉNEK-ZENE

KÖZÉPSZINTŰ ÍRÁSBELI ÉRETTSÉGI VIZSGA

JAVÍTÁSI-ÉRTÉKELÉSI ÚTMUTATÓ

**NEMZETI ERŐFORRÁS
MINISZTERIUM**

I. ÖSSZETEVŐ

ZENEFELISMERÉS

A feladatsor megoldására 24 pont adható. Minden feladatelemre (kis betűvel jelölt kérdés) 1 vagy 0 pont adható attól függően, hogy megoldása hibátlan vagy hibás. Plusz pont vagy tört pont (pl. 0, 5 pont) nem adható! Az áthúzott válasz nem értékelhető!

A zeneszerzők névleírásában előforduló helyesírási hibákat csak a zenetörténeti esszében szabad pontlevonással értékelni. A zenefelismerésben kizárólag a tartalmi helyesség a pontozás kritériuma! (A zenetörténet esszé kivételével elegendő a zeneszerzők családnévének feltüntetése.)

Javítókulcs (24 pont)

1. a) Liszt (Ferenc)
b) Les Préludes
c) szimfonikus költemény
d) romantika
2. a) Josquin (des Prés)
b) motetta
c) reneszánsz
3. a) bécsi klasszika / bécsi klasszicizmus / klasszika / 18. század / XVIII. század
b) (Ludwig van) Beethoven
c) V. szimfónia / „Sors” szimfónia / c-moll szimfónia
4. a) (Johann Sebastian) Bach
b) barokk
c) szvit
5. a) Bartók (Béla)
b) Concerto
c) XX. század / 20. század
6. a) barokk
b) II. brandenburgi verseny / F-dúr brandenburgi verseny
c) versenymű / concerto grosso
7. a) cimbalom
8. a) (Carl) Orff
b) Carmina Burana
c) XX. század / 20. század
d) oratórium / színpadi oratórium

II. ÖSSZETEVŐ

ZENETÖRTÉNETI SZÖVEGALKOTÁS

Zenetörténeti esszé

Javítókulcs (30 pont)

A helyesírási és nyelvhelyességi hibák nem számítanak bele az értékelésbe, ellenben az olvashatatlan, illetve az értelmezhetetlen megállapítások hibásnak minősülnek. A zenei szakkifejezések és a zeneszerzők nevének helytelen lejegyzései pontvesztéssel járnak. A zeneszerzők nevének írásakor a következő szabály érvényesül: a magyar szerzők esetében egyszer a teljes névhasználat a kötelező (pl. Bartók Béla, Kodály Zoltán, Szokolay Sándor stb.). Ha a szerző neve többször is előfordul a dolgozatban, akkor elég, ha a vizsgázó csak egyszer írja ki a szerző teljes magyar nevét. A külföldi szerzők esetében elégséges a családnév megjelölése is (pl. Beethoven, Mozart, Bach stb.). Ebben az esetben a teljes névhasználatért (pl. Ludwig van Beethoven stb.) nem jár plusz pont, ám a helytelen írásmód (csak családnévre vonatkoztatva) pontvesztéssel jár.

A zenetörténeti esszé 0–30 ponttal értékelhető.

Megoldás	Pontozás
Zenetörténeti hitelesség	
Tartalmában igazodik a megadott témához; a zenetörténeti tényeket bemutatja, azok összefüggéseit hitelesen értelmezi.	17 pont
Tárgyi tudásában tévedések vannak.	pontvesztés arányosan
Tárgyi tudásában alapvető hiányosságok vannak.	0 pont
Formai tagolás, logikai felépítés, a kifejtés tartalma, világos mondatszerkesztés	
A szöveg érthető, megfogalmazásában lényegre törő.	6–8 pont
Tartalmilag megfelelő, de az írásmű gondolatvezetése, következtetései nem mindig logikusak.	1–5 pont
Helytelen megállapítások, következtetések jellemzik, a szöveg felépítése esetleges.	0 pont
Szaknyelv használata	
Közlései szakszerűek.	4–5 pont
A szakkifejezéseket körülírja, kevésbé alkalmazza.	1–3 pont
Helytelenül használja, illetve írja a szakkifejezéseket, helytelenül írja a zeneszerzők nevét.	0 pont

Maximális pontszám: 17 + 8 + 5 pont, **összesen: 30 pont**

ÁLTALÁNOS ZENEI ALAPISMERETEK

Zenetörténeti kérdéssor

Javítókulcs (20 pont)

1. Lehetséges válaszok: dodekafónia / dodekafon irányzat; expresszionizmus; neoklasszicizmus / újklasszicizmus; zenei folklórizmus / folklórizmus; elektronikus zene; minimalizmus....
2. a) vokális műfajok: motetta, madrigál
b) hangszeres műfajok: concerto, prelúdium, szimfonikus költemény
3. a) vonós hangszerek / vonósok
b) fafúvós hangszerek / fafúvósok
c) rézfúvós hangszerek / rézfúvósok
d) ütőhangszerek / ütősök

Minden helyes válasz egy pontot ér. A sorrend nem számít.

4. Bartók Béla

5. 1. (G.) Verdi
2. (G. F.) Händel
3. (M.) Muszorgszkij
4. (J.) Haydn

6. Szabad választás szerint: Weiner Leó, Lajtha László, Sugár Rezső, Farkas Ferenc, Bárdos Lajos, Petrovics Emil, Szokolay Sándor...

7. barokk

Zeneelméleti kérdéssor

Javítókulcs (18 pont)

A szolmizált nevek írásánál a hangnév teljes kiírása (dó, fá), vagy kezdőbetűvel való jelölése (d, f) egyaránt elfogadható!

A hangnemek jelölésénél a helyes írásmódtól (F-dúr, f-moll) való eltérés helyesírási hibának számít, ezért nem jár pontlevonás.

1. A hangközök nevei az elhangzás sorrendjében:

The musical notation shows a vocal line in 5/8 time. The lyrics are: "l, d l, r | d l, sz, l, l, l, m l, m l | sz m r m m m | sz m r m m m |". The intervals between notes are circled: l-d, d-l, l-r, d-l, l-sz, sz-l, l-l, l-l, m-l, l-m, m-l, sz-m, m-r, r-m, m-m, m-m, m-m.

tiszta kvart/ T4
 tiszta prím / T1
 tiszta kvint / T5
 tiszta kvart/ T4
 tiszta prím / T1

Minden helyes válasz egy-egy pontot ér. Elégséges, ha az egymást követő azonos hangközök-ből csak egyet jelöl be a vizsgázó.

2.

The musical notation shows a vocal line in 6/8 time. The lyrics are: "t m m l l | t m t l l r' d' t l f | t t l m m |". The intervals between notes are circled: t-m, m-m, l-l, t-m, m-t, t-l, l-l, r'-d', d'-t, t-l, f-t, t-t, t-l, l-m, m-m.

A négy ütemvonal helyes bejelölése ér egy pontot.

- Kodály Zoltán
- Psalmus Hungaricus

Az a) és b) válaszok helyes megoldása egy-egy pontot ér.

3. a) szillabikus ének: Minden énekelt hangra egy-egy külön szótag kerül. *(Tartalmában igazodva, értelemszerűen más megfogalmazás is elfogadható.)*
 b) intermezzo: közjáték

- legato
- allegro
- decrescendo

5. a) 1. dó – mi – szó / 2. re – fá – lá / 3. mi – szó – ti / 4. fá – lá – dó / 5. szó – ti – re

Az a) pont helyes megoldása egy pontot ér.

b) Dúr hármashangzatok: 1. dó – mi – szó / 4. fá – lá – dó / 5. szó – ti – re

A három dúr hármashangzat helyes kiválasztása ér egy pontot.

Moll hármashangzatok: 2. re – fá – lá / 3. mi – szó – ti

A két moll hármashangzat helyes kiválasztása ér egy pontot.

6.

<i>dúr</i>	<i>moll</i>	<i>előjegyzés</i>
a) B-dúr	b) g-moll	2 b
c) G-dúr	e-moll	d) 1 #

Az a) b) helyes válasza egy pontot ér. A c) d) helyes válasza egy pontot ér. Fél ponttal nem értékelhetők a válaszok.

DALLAMÁTÍRÁS

Javítókulcs (8 pont)

A pontozás szabálya: minden hibátlan ütemre 1 pont adható. Fél pontokkal nem értékelhető a feladat.

Ritmusírás: a száraz irányának nem szabályszerű jelölése, írása szépséghibának minősül, pontvesztéssel nem jár.

Nem jár pontlevonással, ha a vizsgázó a 6. ütemben nem jelöli a feloldójelet.

*L. van Beethoven: c-moll „Sors” szimfónia II. tétel
(eredeti hangnem: Asz-dúr)*

